A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2005. december 6. *

A C-66/04. sz. ügyben,

Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: R. Caudwell és M. Bethell, meghatalmazotti minőségben, segítőik: Lord P. Goldsmith QC és N. Paines QC, valamint T. Ward barristers, kézbesítési cím: Luxemburg)

felperesnek

az **Európai Parlament** (képviselik: K. Bradley és M. Moore, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

* Az eljárás nyelve: angol.

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Sims és E. Karlsson, valamint F. Ruggeri Laderchi, meghatalmazotti minőségben)

alperesek ellen,

támogatja:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: J.-P. Keppenne, N. Yerrel és M. Shotter, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

az EK 230. cikk alapján 2004. február 11-én benyújtott megsemmisítés iránti keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas és K. Schiemann tanácselnökök, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta (előadó), K. Lenaerts, P. Kūris, Juhász E., A. Borg Barthet és M. Ilešič bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: K. Sztranc tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. május 3-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2005. szeptember 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága keresetlevelében az élelmiszerekben, illetve azok felületén felhasznált vagy felhasználásra szánt füstaromákról szóló, 2003. november 10-i 2065/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 309., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 32. kötet, 661. o., a továbbiakban: vitatott rendelet) megsemmisítését kéri.

2 A Bíróság elnöke 2004. június 24-i végzésével az Európai Közösségek Bizottsága részére megengedte a beavatkozást az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa kérelmeinek támogatása végett.

Jogi háttér

3 Az élelmiszerekben felhasználandó aromaanyagokra és az előállításukhoz szükséges alapanyagokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. június 22-i 88/388/EGK tanácsi irányelv (HL L 184., 61. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 233. o., a továbbiakban: irányelv) 3. cikke előírja, hogy a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelvben meghatározott szabályoknak nem megfelelő aromákat ne hozzák forgalomba és ne használják fel.

4 Az EK 95. cikk alapján elfogadott, vitatott rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) E rendelet célja annak biztosítása, hogy a belső piac eredményesen működjön az élelmiszerekben vagy azok felületén felhasznált vagy felhasználásra szánt füstaromák vonatkozásában, és ezzel egyidejűleg az emberi egészség és a fogyasztói érdekek magas szintű védelme biztosításának alapját képezze.

(2) E célból ez a rendelet meghatározza az alábbiakat:

a) közösségi eljárást az élelmiszerekben vagy azok felületén eredeti állapotukban felhasználandó, illetve az élelmiszerekben vagy azok felületén felhasználandó származékos füstaromák előállítására alkalmazott elsődleges füstkondenzátumok és elsődleges kátrányos frakciók értékelésére és engedélyezésére;

b) az engedélyezett elsődleges füstkondenzátumok és elsődleges kátrányos frakciók jegyzékének összeállításával kapcsolatos közösségi eljárást, amely a jegyzékből kizárja az összes többi hasonló terméket a Közösségben, és megállapítja azok élelmiszerekben vagy azok felületén történő felhasználásának feltételeit."

5 A 2. cikke szerint a vitatott rendelet az élelmiszerekben vagy azok felületén felhasznált vagy felhasználásra szánt füstaromákra, a füstaromák előállítására használt elsődleges anyagokra, a füstaromák előállításának feltételeire és a füstaromát tartalmazó élelmiszerek esetében alkalmazandó.

6 A vitatott rendelet „[á]ltalános felhasználás és biztonsági követelmények" címet viselő 4. cikkének szövege az alábbi:

„(1) A füstaromák élelmiszerekben vagy azok felületén történő felhasználása csak akkor engedélyezhető, ha kellően bizonyított, hogy

— nem jelent veszélyt az emberi egészségre,

— nem vezeti félre a fogyasztókat.

Valamennyi engedélyezés egyedi felhasználási feltételekhez köthető.

(2) Nem hozható forgalomba füstaroma vagy olyan élelmiszer, amelyben vagy amelynek felületén füstaroma található, ha ez a füstaroma nem a 6. cikkel összhangban engedélyezett elsődleges termék, illetve nem annak származéka, és ha nem tartják be az e rendelettel összhangban kiadott engedélyben megállapított felhasználási feltételeket."

7 A vitatott rendelet 5. cikke, amely az elsődleges termékek előállítására használt fa számos termesztési feltételét szabályozza, az alábbiakat írja elő:

„(1) Az elsődleges termékek előállítására használt fát a kivágást közvetlenül megelőző vagy azt követő fél évben [helyesen: a kivágást közvetlenül megelőző fél

évben vagy azt követően] nem kezelhetik – szándékosan vagy nem szándékosan – vegyi anyagokkal, kivéve, ha bizonyítható, hogy a kezelésre használt anyagból égés közben nem keletkeznek potenciálisan toxikus anyagok.

Az elsődleges termékeket forgalomba hozó személynek megfelelő tanúsítvánnyal vagy dokumentációval bizonyítania kell, hogy betartották az első albekezdésben megállapított előírásokat.

(2) Az elsődleges termékek előállításának feltételeit az I. melléklet állapítja meg. A vízben nem oldódó olajos fázis a folyamat melléktermék, és nem használható fel füstaromák előállítására.

(3) Az egyéb közösségi jogszabályok sérelme nélkül az elsődleges termékek megfelelő fizikai eljárásokkal tovább feldolgozhatók származékos füstaromák előállítására. Amennyiben a vélemények eltérnek azzal kapcsolatban, hogy egy adott fizikai eljárás megfelelő-e, a 19. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban hozható meg a döntés."

8 Ez utóbbi eljárást, nevezetesen a „szabályozási eljárást", a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat (HL L 184., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 124. o.) 5. és 7. cikke határozza meg.

9 A vitatott rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság – a szabályozási eljárással összhangban eljárva – összeállítja a Közösségben az élelmiszerekben, illetve azok felületén eredeti állapotukban és/vagy származékos füstaromák előállítására való felhasználásra szánt engedélyezett elsődleges termékek jegyzékét, kizárva abból az összes többi hasonló terméket (a továbbiakban: engedélyező jegyzék).

10 A vitatott rendelet 7. cikke alapján az érdekelt személynek az illetékes tagállami hatósághoz kell a kérelmét benyújtania az elsődleges terméknek az engedélyező jegyzékbe történő felvétele iránt. A kérelemhez csatolni kell többek között egy indokolt nyilatkozatot, amely megerősíti, hogy a termék megfelel ugyanezen rendelet 4. cikke (1) bekezdése rendelkezéseinek.

11 A vitatott rendelet 8. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az érvényes kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül véleményt ad arról, hogy a termék és annak tervezett használata megfelel-e az említett rendelkezés 4. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak. Ugyanezen cikk (4) bekezdése szerint az értékelt termék engedélyezését támogató vélemény esetében e véleménynek tartalmaznia kell az értékelt elsődleges termék felhasználásához kapcsolódó feltételeket és korlátozásokat. Az említett cikk (5) bekezdése előírja, hogy e véleményt meg kell küldeni a Bizottságnak, a tagállamoknak és a kérelmezőnek.

12 A közösségi engedélyezést és az engedélyező jegyzék összeállítását szabályozza a vitatott rendelet 9. és 10. cikke.

13 Az említett rendelet 9. cikkének (1) bekezdése szerint a Hatóság véleményének kézhezvételét követő három hónapon belül a Bizottság – figyelembe véve ugyanezen rendelet 4. cikke (1) bekezdésének követelményeit, a közösségi jogszabályokat és az adott ügy szempontjából jogilag lényeges tényezőket – elkészíti az elsődleges terméknek az engedélyező jegyzékbe történő felvételére irányuló kérelemmel kapcsolatos „intézkedés tervezetét".

14 Az említett intézkedés vagy olyan rendelettervezet, amely összeállítja, illetve módosítja az engedélyezett elsődleges termékek kezdeti jegyzékét, vagy olyan határozattervezet, amely megtagadja a termék engedélyező jegyzékbe történő felvételét.

15 Ha az engedélyt megadták, az 10 évig érvényes az egész Közösségben. A vitatott rendelet 11. cikke szerint az engedély jogosultjának az illetékes tagállami hatósághoz intézett kérelmére az engedély módosítható. A rendelet 12. cikke szerint a jogosultnak a Bizottsághoz benyújtott kérelmére az engedély meg is újítható.

A keresetről

16 Az Egyesült Királyság a vitatott rendelet megsemmisítését, valamint a Parlament és a Tanács eljárási költségekben való marasztalását kéri keresetében, és azt állítja, hogy az EK 95. cikk nem képezi megfelelő jogi alapját e rendelet elfogadásának.

17 A Bizottság támogatásával a Parlament és a Tanács megalapozatlanságra hivatkozva kéri a kereset elutasítását, valamint az Egyesült Királyság költségekben való marasztalását.

A felek érvei

18 Az Egyesült Királyság úgy érvel, hogy az EK 95. cikk nem képezi megfelelő jogi alapját a vitatott rendelkezés elfogadásának, mivel utóbbi nem közelíti a nemzeti jogszabályokat, hanem közösségi szintű központosított eljárást hoz létre az élelmiszerekben felhasználandó füstaromák engedélyezése terén. Márpedig az

EK 95. cikkben biztosított jogalkotási hatáskör a nemzeti jogok harmonizálására irányul, és nem közösségi szervek alapítására vagy feladatok ilyen szervezetekre történő átruházására, és nem is az engedélyezett termékek jegyzékének jóváhagyására vonatkozó eljárás bevezetésére.

19 Az Egyesült Királyság elismeri, hogy az EK 95. cikk alapján meghozott intézkedés tartalmazhat olyan rendelkezéseket, amelyek maguk nem harmonizálják a nemzeti jogszabályokat, ha e rendelkezések pusztán csak kiegészítő elemeket tartalmaznak a harmonizációt megvalósító rendelkezésekhez képest, vagy ha ilyen rendelkezések végrehajtására irányulnak.

20 Az Egyesült Királyság ezen túlmenően azt állítja, hogy ha valóban lehetséges közösségi rendelet útján harmonizálni a nemzeti jogszabályokat, akkor viszont e rendeletnek olyan eredményre kell vezetnie, amelynek elérése minden tagállamban azonos jogszabályok egyidejű elfogadása mellett lett volna lehetséges. Márpedig a füstaromáknak a vitatott rendeletben előírt értékelési rendszere olyan közösségi eljárást valósít meg, amelynek bevezetésére önállóan egyik tagállamnak sem volt hatásköre. Következésképpen e rendszer önmagában véve nem tekinthető harmonizációs intézkedésnek.

21 Az Egyesült Királyság úgy ítéli meg, hogy még ha a vitatott rendeletben előírt intézkedések az EK 95. cikk alapján a „közelítésre vonatkoznak" is, azok nem a füstaromák felhasználásának és értékesítésének „legfontosabb elemeit" vagy „szabványait" harmonizálják. E rendelet rendelkezései ugyanis teljesen nyitva hagyják azt a kérdést, hogy melyek az engedélyezett füstaromák, és hogyan kell azokat értékelni. Tehát az említett rendelet előírásai alapján a termelő vagy a nemzeti hatóság nem képes annak megállapítására, hogy az adott füstaroma engedélyezett-e, vagy sem.

22 A szabályozási eljárás keretében a Bizottságra háruló feladatokkal kapcsolatban az Egyesült Királyság úgy érvel, hogy az EK 202. cikknek megfelelően a Bizottság természetesen szerepet játszhat az EK 95. cikk alapján elfogadott intézkedések végrehajtásában, de csak azzal a feltétellel, ha ez a beavatkozás az említett intézkedések „végrehajtásának" minősül.

23 A felperes tagállam elismeri, hogy a vitatott rendelet 4. és 5. cikke együtt értelmezve annak I. mellékletével számos olyan egységes feltételt tartalmaz, amelyeket a füstaromáknak teljesíteniük kell. Ezek a feltételek azonban nem azonos értékűek az ezen anyagokra vonatkozó olyan szabályrendszerrel, amelynek keretében a vizsgálati eljárás pusztán abból állna, hogy a termékeket összehasonlítják a rendeletben meghatározott feltételrendszerrel. A rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében foglalt előírás, miszerint a termékek nem jelenthetnek veszélyt az emberi egészségre, fontos, de nem elég pontos feltétel. Ugyanígy az I. mellékletben felsorolt előállítási módszerek távol állnak attól, hogy kimerítő jegyzéket képezzenek.

24 Az Egyesült Királyság úgy érvel, hogy a Hatóság, amikor véleményt alkot arról a kérdésről, hogy valamely termék nem jelent-e veszélyt az emberi fogyasztásra, és a Bizottság, amikor határozatot fogad el ebben a tárgykörben, nem szorítkozhat annak vizsgálatára, hogy tiszteletben tartották-e a vitatott rendelet I. mellékletében felsorolt előállítási módszereket. Szerinte olyan információkat is közölni kell, amelyek jócskán meghaladják e melléklet betartásának puszta bizonyítását, mint például különösen az elsődleges termék vegyi összetételére vonatkozó információk és a toxikológiai adatok.

25 E tekintetben az Egyesült Királyság hozzáteszi, hogy az említett mellékletben meghatározott előállítási módszerek betartása nem biztosítja, hogy a termék emberi fogyasztásra alkalmas. A Hatóság biztonsági vizsgálata és a Bizottság „kockázatkezelése" ugyanis e terület szakértői által végzett alapos elemzést igényel.

26 Az Egyesült Királyság végül úgy foglal állást, hogy a vitatott rendelet elfogadásának egyetlen megfelelő jogi alapja az EK 308. cikk.

27 A Parlament úgy érvel, hogy a vitatott rendelet az élelmiszerekben felhasznált füstaromákról szóló nemzeti rendelkezéseket harmonizálja, valamint az EK 95. cikk megfelelő és alkalmas jogi alap az e rendeletben előírt engedélyezési eljárás bevezetéséhez.

28 A Parlament leszögezi, hogy az EK 95. cikk nem követeli meg, hogy maguk az elfogadott intézkedések harmonizálják a vonatkozó nemzeti rendelkezéseket. Ezek jogi közelítését ugyanis vagy maguk a jogszabályok, vagy az ezek alapján elfogadott jogi aktusok, vagy az egyik vagy a másik útján lehet megvalósítani. E rendelkezés nem írja elő a közösségi jogalkotó számára, hogy olyan rendelkezéseket fogadjon el kimerítő részletességgel, amelyek „közelítik" a tagállamok jogszabályait, és mérlegelési jogkört biztosít számára a jogalkotás követendő módját illetően, különösen az engedélyezett termékek harmonizált jegyzékének összeállítása esetében, feltéve, hogy az alapul szolgáló jogi aktus tartalmazza a szabályozási terület legfontosabb elemeit.

29 E tekintetben a Parlament hozzáteszi, hogy a közösségi jogalkotó nem köteles az elsődleges jogszabályokban kimerítő módon előírni olyan feltételrendszert, amely annyira pontos, hogy önmagában alkalmazható.

30 A Parlament hangsúlyozza, hogy a vitatott rendelet a nemzeti jogszabályok közelítését eredményezi a füstaromák felhasználásának legalapvetőbb szempontjait

és forgalomba hozatalát illetően, azaz azoknak a feltételeknek a meghatározása tekintetében, amelyek ezen aromák élelmiszerekben, illetve azok felületén való felhasználására vonatkoznak, és a nem engedélyezett vagy e feltételeknek meg nem felelő füstaromák forgalomba hozatalának megtiltása tekintetében.

31 Az említett intézmény úgy érvel, hogy a füstaromák biztonsági vizsgálatának közösségi megoldása hiányában a közösségi jogalkotónak – objektív tudományos okokból – nem volt módja arra, hogy összeállítsa az engedélyezett termékek kimerítő jegyzékét a vitatott rendelettel azonos megfogalmazásban. E körülmények között és abból a célból, hogy biztosítsa az emberi egészség védelmének magas szintjét, és egyúttal garantálja a füstaromákat tartalmazó termékek szabad mozgását, a közösségi jogalkotó kénytelen volt előírni, hogy minden egyes érintett termék toxikológiai vizsgálata alapján kell összeállítani az engedélyezett termékek jegyzékét, és kénytelen volt e feladattal a Bizottságot megbízni.

32 A Parlament úgy ítéli meg, hogy a vitatott rendeletben semmi nem utal arra, hogy a vizsgálati eljárás mást jelent, mint a Közösség egészében érvényes, engedélyezett elsődleges termékek harmonizált jegyzékének összeállítására irányuló eszközt, amelynek célja a belső piac működésének javítása.

33 A Tanács úgy ítéli meg, hogy a vitatott rendelet az EK 95. cikk hatálya alá tartozik, mivel azokat a harmonizált anyagi szabályokat állapítja meg, amelyek a füstaromák tartalmára vonatkoznak azáltal, hogy előírja azon elsődleges termékfajtákat, amelyekből füst képezhető. Ez a rendelet más olyan harmonizált szabályokat is tartalmaz, amelyek az elsődleges termékek azonosításáról és azon harmonizált anyagi feltételekről szólnak, amelyek a füstaromákban történő felhasználásra szánt elsődleges termékek engedélyező jegyzékébe történő felvétel engedélyezése iránti kérelemhez szükséges tudományos bizonyítékokat szabályozzák, továbbá az engedélyezés következményeiről, valamint a lényeges adatokhoz való nyilvános hozzáférésről, ezen adatok bizalmas jellegéről és védelméről szólnak.

34 Az említett intézmény megjegyzi, hogy a vitatott rendelet nem tér el az élelmiszerekről szóló közösségi jogszabályokat rendező elvtől, amely szerint el kell választani a független tudományos szakvélemény adását (kockázatok értékelése) és a döntés meghozatalát (kockázatok kezelése).

35 A Tanács úgy érvel, hogy a füstaromákhoz hasonló termékeknek az egész Közösség számára történő engedélyezése összetett tudományos vizsgálatokat követel. Szerinte gyakorlatilag lehetetlen olyan jogalkotási eszköz kidolgozása, amelyben minden műszaki mutató olyan részletesen van leírva, hogy azok értékelésekor már nem marad mérlegelési lehetőség.

36 A Tanács elismeri, hogy amennyiben a végrehajtási hatásköröket átruházták, figyelembe kell venni az EK 202. cikkben, valamint az 1999/468 határozatban felsorolt feltételeket. Ez különösen vonatkozik arra a kötelezettségre, hogy meg kell határozni a szabályozási terület „legfontosabb elemeit". Az összetett műszaki kérdéseket illetően a jogalkotó jogosult arra, hogy széles körű végrehajtási hatásköröket ruházzon át a Bizottságra, ennélfogva a „legfontosabb elemek" fogalmát nem szabad megszorítóan értelmezni. Jelen esetben az engedélyezési eljárás nem más, mint olyan eljárás, amelynek célja – a végrehajtási intézkedések útján – azoknak az anyagoknak a felvétele az engedélyező jegyzékbe, amelyek megfelelnek a vitatott rendeletben meghatározott alapvető követelményeknek.

37 A Bizottság megjegyzi, hogy az EK 95. cikk általános értelemben inkább a nemzeti rendelkezések „közelítésére vonatkozó intézkedésekre", mintsem „közelítő intézkedésekre" utal. Mivel tehát ez utóbbi kifejezés azoknak a rendelkezéseknek felel meg, amelyek közvetlenül valósítják meg a nemzeti jogszabályok közelítését, az említett

rendelkezés megfogalmazása sokkal tágabb, és függőben hagyja az ezen eredmény eléréséhez választandó jogalkotási mód kérdését. Az EK 95. cikkre történő hivatkozás egyetlen feltétele az, hogy az elfogadott intézkedéseknek a nemzeti rendelkezések közelítésére kell „irányulniuk" abban az értelemben, hogy a jogszabályok közelítését kell eredményezniük, de – feltéve, hogy e szempontnak megfelel – a közösségi jogalkotó megválaszthatja a sajátos feltételeknek leginkább megfelelő eljárást.

38 A Bizottság szerint ebből az következik, hogy az EK 95. cikk alapján elfogadott intézkedés igenis magában foglalhat olyan kétlépcsős eljárást, mint amelyet a vitatott rendelet vezetett be, amelyben az engedélyezési eljárás célja csak az engedélyezett elsődleges termékek harmonizált jegyzékének létrehozása mint végső cél, mivel olyan intézkedésről van szó, amely közvetlenül az érintett termékekre vonatkozó nemzeti szabályok közelítéséhez vezet.

39 Az említett intézmény hangsúlyozza, hogy ez a kétlépcsős eljárás jelen esetben arányos és tudományosan megalapozott intézkedést valósít meg, mivel olyan jegyzék összeállítása szükséges, amely egyszerre részletes, nyílt, valamint a tudományos és műszaki fejlődés függvényében módosítható. Lehetetlen – és értelmetlen – lenne ugyanis magának a vitatott rendeletnek a szövegébe foglalni az összes engedélyezett elsődleges terméket tartalmazó jegyzéket.

40 A Bizottság ebből arra következtet, hogy figyelembe véve a szükséges toxikológiai vizsgálatok számos műszaki korlátját, a közösségi jogalkotónak az volt a kötelezettsége, hogy olyan rendszert hozzon létre, amely megfelel az elsődleges termékek esetről esetre történő biztonsági vizsgálatának és a harmonizált jegyzék fokozatos összeállításának a vitatott rendeletben meghatározott anyagi feltételek alapján.

A Bíróság álláspontja

Az EK 95. cikk terjedelméről

41 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy ha léteznek kereskedelmi akadályok, vagy valószínű, hogy a jövőben felmerülnek ilyenek amiatt, mert a tagállamok eltérő intézkedéseket hoztak vagy hoznak valamely termékkel vagy termékekkel kapcsolatban, és ezáltal a védelem különböző szintjeit biztosítják az érintett termék vagy termékek szabad mozgását akadályozva ezzel a Közösségben, az EK 95. cikk felhatalmazza a közösségi jogalkotót arra, hogy egyrészt az említett cikk (3) bekezdésével, másrészt az EK-Szerződésben szereplő vagy az ítélkezési gyakorlat által kialakított jogelvekkel összhangban lévő megfelelő eszközök elfogadásával beavatkozzon (a C-434/02. sz., Arnold André ügyben 2004. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11825. o.] 34. pontja; a C-210/03. sz., Swedish Match ügyben 2004. december 14-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11893. o.] 33. pontja és a C-154/04. és C-155/04. sz., Alliance for Natural Health és társai egyesített ügyekben 2005. július 12-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6451. o.] 32. pontja).

42 A jelen esetben a vitatott rendelet (5) preambulumbekezdésében szereplő megállapítások szerint, amelyeket nem vitatott az Egyesült Királyság, e rendelet elfogadásának időpontjában olyan különbségek voltak a füstaromák vizsgálatára és engedélyezésére vonatkozó nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések között, amelyek egyenlőtlen és tisztességtelen versenyfeltételeket teremtve akadályozhatták ezen aromák szabad mozgását.

43 E körülmények között indokolt volt a közösségi jogalkotó beavatkozása az EK 95. cikk alapján az élelmiszerekben vagy azok felületén felhasznált vagy felhasználásra szánt füstaromákat illetően.

44 Azt is hangsúlyozni kell, amint indítványa 18. pontjában a főtanácsnok is megállapította, hogy ez a rendelkezés csak akkor alkalmazható jogi alapként, ha a jogi aktusból objektíve és ténylegesen kitűnik, hogy annak célja a belső piac megteremtése és működése feltételeinek javítása.

45 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az EK 95. cikkben szereplő „közelítésére vonatkozó intézkedések" kifejezéssel a Szerződés alkotói – a harmonizálandó terület általános összefüggése és sajátos körülményei függvényében – mérlegelési mozgásteret kívántak biztosítani a közösségi jogalkotó számára a közelítésnek a kívánt eredmény eléréséhez legmegfelelőbb módját illetően, különösen az összetett műszaki sajátossággal rendelkező területeken.

46 E mérlegelési mozgástér különösen abból a célból alkalmazható, hogy megválasszák a harmonizáció legmegfelelőbb módját, amennyiben a szándékolt közelítés fizikai, vegyi vagy biológiai vizsgálatokat kíván meg, valamint az érintett területre vonatkozó tudományos fejlődés figyelembevételét igényli. Az ilyen termékbiztonsági vizsgálatok megfelelnek ugyanis az EK 95. cikk (3) bekezdésében a közösségi jogalkotó számára kitűzött célnak, azaz az egészségvédelem magas szintje biztosításának.

47 Végül hozzá kell tenni, hogy amennyiben a közösségi jogalkotó többlépcsős harmonizációt ír elő, amely például az alaprendeletben szabályozott lényeges szempontok meghatározásából, valamint ezt követően az érintett anyagok tudományos vizsgálatából és az anyagok közösségi szintű engedélyező jegyzékének összeállításából áll, két feltételt kell egyidejűleg teljesíteni.

48 A közösségi jogalkotónak az alapul szolgáló jogi aktusban a szóban forgó harmonizációs intézkedés legfontosabb elemeit kell elsősorban meghatároznia.

49 Másodsorban az említett elemek végrehajtási folyamatát úgy kell megtervezni, hogy az az EK 95. cikk szerinti harmonizációhoz vezessen. Így van ez abban az esetben is, amikor a közösségi jogalkotó az ilyen engedélyezési eljárás egyes szakaszaiban meghozandó döntések részletes szabályait alkotja meg, valamint pontosan meghatározza és körülhatárolja azokat a hatásköröket, amelyek a Bizottságot mint végső döntéshozó szervet illetik. Különösen ez a helyzet akkor, ha a szóban forgó harmonizáció a termékek közösségi szintű engedélyező jegyzékének az összeállításából áll, kizárva abból az összes többi terméket.

50 Továbbá az EK 95. cikk ezen értelmezését erősíti az is, hogy megfogalmazása szerint e rendelkezés (4) és (5) bekezdése elismeri a Bizottság harmonizációs intézkedés elfogadására vonatkozó hatáskörét. A Bizottság e hatáskörére való hivatkozás az EK 95. cikk említett bekezdéseiben – együtt értelmezve e cikk (1) bekezdésével – azt jelenti, hogy a közösségi jogalkotó által az EK 95. cikk alapján elfogadott jogi aktus – az EK 251. cikkben foglalt együttdöntési eljárásnak megfelelően – arra korlátozódhat, hogy az érintett terület belső piacának megteremtéséhez és működéséhez kapcsolódó célok megvalósítására tekintettel meghatározza a lényeges rendelkezéseket, és ezzel egyidejűleg a Bizottságra ruházza a harmonizációs intézkedés elfogadására vonatkozó azon hatáskört, amely a szóban forgó jogi aktus végrehajtásához szükséges.

A vitatott rendelkezés harmonizációs intézkedésnek minősítése az EK 95. cikk értelmében

51 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell határozni, hogy a vitatott rendelet teljesíti-e a jelen ítélet 48. és 49. pontjában hivatkozott két feltételt ahhoz, hogy az EK 95. cikk értelmében harmonizációs intézkedésnek minősüljön.

52 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a vitatott rendelettel harmonizált terület a jelen ítélet 46. pontjában hivatkozott sajátosságokkal rendelkezik. A rendelet (6)–(9) preambulumbekezdése ugyanis megemlíti az élelmiszerekhez használt füstaromák sajátosságait, különösen a füst vegyi összetételének bonyolultságát, ezen anyagok lehetséges toxikológiai jellemzőit és az azokat érintő előállítási körülményeket.

53 A jelen ítélet 48. pontjában kifejtett első feltételt illetően meg kell vizsgálni, hogy az említett rendelet tartalmazza-e azon tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítésére vonatkozó legfontosabb elemeket, amelyek az élelmiszerekben, illetve azok felületén felhasznált vagy felhasználásra szánt füstaromák sajátosságait szabályozzák.

54 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a vitatott rendelet – 1. cikkének (2) bekezdése szerint – meghatározza az élelmiszerekben vagy azok felületén eredeti állapotukban felhasználandó, illetve az élelmiszerekben vagy azok felületén felhasználandó származékos füstaromák előállítására alkalmazott elsődleges füstkondenzátumok és elsődleges kátrányos frakciók értékelésének és engedélyezésének szempontjait.

55 Ezen túlmenően, amint ugyanezen rendelet 4. cikkének (1) bekezdéséből is következik, még azt megelőzően, hogy a füstaromák az egész Közösségben érvényes engedélyezés tárgyát képezhetnék, be kell tartani az ebben a rendelkezésben szabályozott két alapvető biztonsági előírást. A füstaromák élelmiszerekben vagy azok felületén történő felhasználása ugyanis csak akkor engedélyezhető, ha kellően bizonyított, hogy nem jelent veszélyt az emberi egészségre. Ráadásul az engedély csak akkor adható meg, ha az említett anyagok nem vezetik félre a fogyasztókat.

56 Azt is meg kell állapítani, hogy a vitatott rendelet 5. cikkének (1) bekezdése nagy számban ír elő olyan feltételeket, amelyeknek az elsődleges termékek előállítására használt fának meg kell felelnie. Az elsődleges termékek előállítási feltételeit illetően az említett cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azokat ugyanezen rendelet I. melléklete állapítja meg, amely meghatározza azokat a termékfajtákat, amelyekből füst képezhető, meghatározza a kondenzációs eljárás elfogadható összetevőit, a kondenzációs eljárást, a megkívánt környezetet, a kondenzáció legmagasabb hőmérsékletét, a füstkondenzálás módját, a kondenzátumok vegyi összetételét és az egyes anyagok maximális tartalmát, valamint az előállítási eljárást befolyásoló más tényezőket.

57 Másrészt az említett rendelet 7. cikkének és II. mellékletének együttes értelmezése alapján az engedélyezés iránti kérelemnek tartalmaznia kell az elsődleges termékek tudományos értékeléséhez szükséges információkat is. Ezenkívül a vitatott rendelet 9. cikkének (4)–(6) bekezdése, és 13–16. cikke harmonizált szabályokat ír elő a megadott engedély következményeiről, az ebből eredő jogokról és kötelezettségekről, az elsődleges termékek azonosításáról és kimutathatóságáról, a nyilvános hozzáférésről, egyes információk bizalmas jellegéről és védelméről, valamint az adatvédelemről.

58 A fenti tényezőkből együttesen az következik, hogy a vitatott rendelet tartalmazza a harmonizációs intézkedést jellemző legfontosabb elemeket.

59 Ebből az is következik, hogy ellentétben azzal, amit az Egyesült Királyság állít, az említett rendelet nem a belső piac feltételeinek kiegészítő jellegű harmonizálását eredményezi (lásd e tekintetben a C-209/97. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1999. november 18-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-8067. o.] 35. pontját), hanem a füstaromák terén a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére irányul.

60 A jelen ítélet 49. pontjában kifejtett második feltételt illetően emlékeztetni kell arra, hogy a vitatott rendeletben előírt közösségi engedélyezési eljárást „szabályozási eljárásként" határozza meg annak 19. cikke (2) bekezdése, amely hivatkozik az 1999/468 határozat 5. és 7. cikkére.

61 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a vitatott rendelet 7–9. cikke szerint az elsődleges terméknek az engedélyező jegyzékbe történő felvételére irányuló kérelem benyújtását és e kérelemnek az illetékes tagállami hatóság által a Hatóság részére történt továbbítását követően, a Hatóságnak és a Bizottságnak kell e termékre alkalmaznia az említett rendelet 4. és 5. cikkének, valamint I. és II. mellékletének együttes értelmezése szerinti vizsgálati feltételeit.

62 E jogi háttérből nemcsak az következik, hogy a Hatóságra és a Bizottságra ruházott feladatokat világosan meghatározzák a vitatott rendelet rendelkezései, hanem az is, hogy a rendeletben előírt eljárás az anyagok közösségi szintű engedélyező jegyzékének összeállítását eredményezi.

63 Így az említett rendeletben előírt eljárás megfelelő eszköz a kívánt közelítés eléréséhez, azaz az anyagok közösségi szintű engedélyező jegyzékének összeállításához.

64 A fenti megfontolások alapján meg kell állapítani, hogy a vitatott rendelet jogszerűen alapul az EK 95. cikken. Következésképpen a keresetet el kell utasítani.

A költségekről

65 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az Egyesült Királyságot, mivel pervesztes lett, a Parlament és a Tanács kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanezen cikk 4. §-ával összhangban a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságát kötelezi a költségek viselésére.

3) Az Európai Közösségek Bizottsága maga viseli saját költségeit.

Aláírások